Ouderbetrokkenheid* op het mbo, hbo en de universiteit

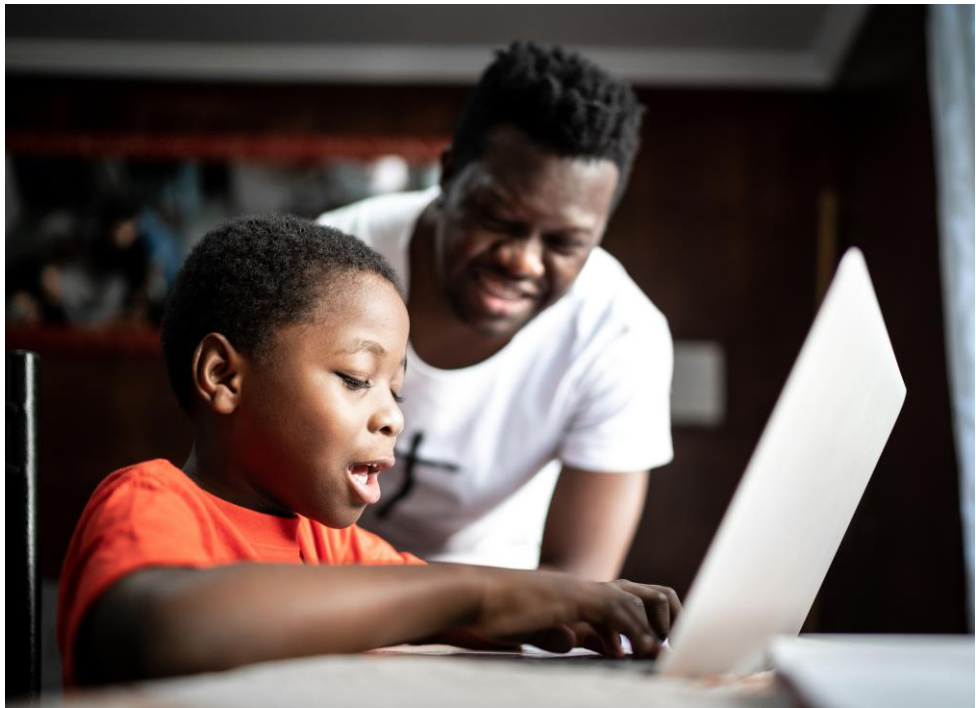

10 april 2025

Jeanette van Ommen – Veldhuizen
(mbo: Alfa College Hoogeveen)
Marieke Siebrecht (hbo: HvA)
Elien ten Broeke (wo: UvA)

*Met ouders bedoelen we diegenen die betrokken zijn bij het kind. Dat kunnen ook verzorgers of anderen zijn in de omgeving van het kind.

“Jongeren beslissen zélf over hun studiekeuze, maar ouders zijn hun belangrijkste adviseur”
Hermien Miltenburg - Studiekeuzekind

Waarom zit je hier?
Bespreek dit met degene naast je

Wat gaan we doen in deze sessie?

- Rol ouders op mbo, hbo en wo
- Aanbod mbo (Alfa College)
- Aanbod hbo (HvA)
- Aanbod wo (UvA)
- Kennis delen en uitwisselen

Ouderbetrokkenheid bij regelzaken en studeren

(Onderzoek OCW – bureau Blauw)

28 interviews met ouders

- Belangrijkste beïnvloeders bij de studiekeuze van hun kind.
- Zeer emotioneel betrokken bij de fase van studiekeuze en regelzaken.
- Hechten het meeste belang aan het maken van de juiste studiekeuze, maar raken overweldigd door de grote hoeveelheid keuzes.
- Verwachten dat de praktische regelzaken makkelijk te regelen zijn en dat de informatie naar hen toe komt. Ze verwachten via mail door de middelbare school en vervolgopleiding te worden geïnformeerd over de belangrijkste regelzaken.

Behoefte jongeren aan ouderbetrokkenheid

Ouders als klankbord voor **toekomstplannen** en **keuzes**

Initiatief bij het kind: behoefte aan **eigen regie** (autonomie)
Oók op mbo! Belang van **gelijkwaardigheid** ouder-student-docent bij betrekken ouders op mbo (**onderzoek Youngworks**)

Ouderbetrokkenheid mbo/hbo/wo draagt bij aan:

- Studentsucces (behalen vakken/studiepunten, welzijn)
- Positiever zelfbeeld en motivatie
- Sneller herkennen van belemmeringen
- Overgang naar zelfstandigheid (hbo/wo)

Rol ouders op mbo, hbo en wo

Wanneer?

- **Loopbaanontwikkeling**: keuze (vervolg)opleiding
- **Keuzemomenten** tijdens de opleiding
- Ondersteuning bij **studeren** en bij **belemmerende factoren** tijdens de opleiding

Rol ouders op mbo, hbo en wo

Vormen van ouderbetrokkenheid

- Luisterend oor, ondersteuning en support
- Actief meedenken: reflectie over talenten, waarden en interesses
- Meegaan naar gesprekken of (studiekeuze)activiteiten
- Netwerk inzetten

→ ***Als ouder náást je kind staan***

NB Wij hebben het over de ouders, soms is dit een ander dan de ouder!

Verschillende rol ouders mbo en hbo/wo

- **Mbo**
  Kwalificatieplicht, student vaak nog niet volwassen

  Ouders belangrijke rol bij studiekeuze.
  Ouders kunnen direct ondersteunen door overleg met kind én begeleider over studiezaken en persoonlijke kwesties.

- **Hbo/wo**
  Student (vaak) volwassen, met startkwalificatie

  Ouders belangrijke rol bij studiekeuze en keuzemomenten.
  Hbo en wo communiceren alléén met de student. De jongere moet het zélf aangeven als er iets nodig is, steun ouders bij: durf te vragen!

Thema’s oudervoorlichting

- Studiekeuzeproces
- Rol ouders tijdens keuzeproces: hoe help je je kind kiezen
- Kennis over het onderwijssysteem en de mogelijke routes
- Praktische zaken: opleidingsvormen, toelating, inschrijving, financiën, enz.
- Rol ouders tijdens opleiding

Aanbod mbo voor ouders (Alfa College Hoogeveen)

- Mbo 16-: informeren over studievoortgang, BSA bespreken met ouders en student, verzuim, uitval, incidenten en schorsing. Ouders moeten instemmen met ondersteuningsafspraken
- Mbo 16 – 18: studievoortgang, BSA, beoordelingen en waarschuwingen
- Mbo 18+: stimuleren BSA met ouders te bespreken. Alleen contact als student akkoord geeft
- Activiteiten in het mbo:
  Informatieavonden (start, bpv, studieloopbaanbegeleiding, vervolgopleiding)
  Ouderavond (gesprek student, ouder, coach/mentor)

- Podcast ‘Het beste voor je kind’ vanuit Gemeente Utrecht

Aanbod hbo voor ouders (HvA)

Aanbod (*voor de start*)

- Website hva.nl/ouders: met aanbod
- Ouderbulletin HvA
- Webinars (→ in ontwikkeling: kennisclips)
- Oudervoorlichting UvA/VU-Inholland/HvA bij 4Strax voorlichtingen voor vo-scholen

Ook interessant:
- Brochure Keuzetips voor ouders (HHS)
- Koosje Studiekeuzemagazine ouders (HAN)
- HU Studiekeuzehulp Podcast (HU)
- Podcast hbo & uni wat past bij jou? (HAN-RU)

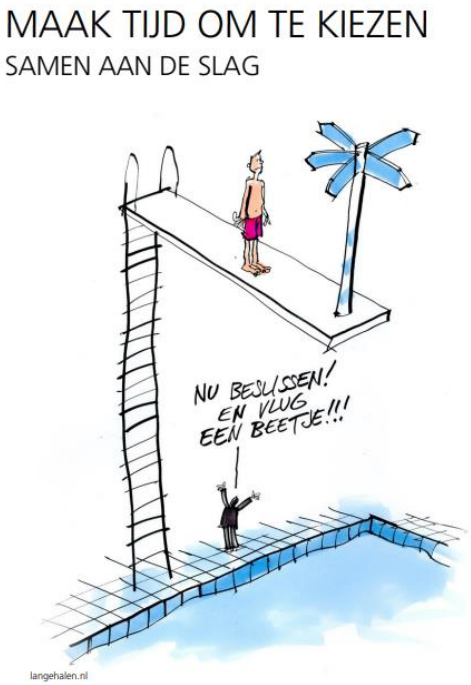

Aanbod wo voor ouders (UvA)

UvA

- Website uva.nl/ouders
- Oudervoorlichting UvA/VU-HvA/Inholland bij 4Strax voorlichting vo-scholen

Wat doen andere universiteiten?
Verschil hbo-uni (TU Delft)
Blog Studiekeuzekind (WUR)
Studiekeuzewebinars voor ouders (HAN/WUR)
Ouderwebsite (WUR)

Open dag voor ouders (RUG)
Ouderwebsite (RU)

Incidenteel: ouderavond eerste-jaars studenten

Kennis delen en uitwisselen

1. Wat ga je doen met deze informatie op jouw school of instelling? Hoe kun je dit inzetten?

2. Wat wil je zelf delen over dit onderwerp, zoals best practices?

3. Wat mis je nog? Welke vragen heb je nog? Denk aan: informatie, kennis, vaardigheden of materiaal? Bv. nieuwe ideeën voor aanbod ouders vanuit mbo of hbo/wo

Terugkoppeling

Wat ga je nu (anders) doen?

Goede voorbeelden?

Vragen of nieuwe ideeën?

Rol ouders van mbo-studenten directer én complexer dan op hbo en wo, afhankelijk van leeftijd.
Rol ouders is óók bij het hbo en wo belangrijk tijdens de opleiding, niet alleen bij studiekeuze.
Betrekken ouders bij start opleiding (rondleiding?) of afronding (presentatie resultaten) op hbo/wo.

→ Aanvulling opening Peter de Vries: blijf open en nieuwsgierig richting ouders en hun verhaal.

Voorbeeld gespreksformulier HvA

Hogeschool van Amsterdam

Neem de tijd om te kiezen: verken jezelf en je mogelijkheden

Twijfels over je studiekeuze? Vul onderstaande vragen in en ga in gesprek met een keuzecoach over je studiekeuzevraag

Naam:.....

Vooropleiding(en):.....

Wat weet je al zeker wat betreft je studiekeuze?

.....
.....
.....

Wat is op dit moment je grootste dilemma? Wat wil je bespreken?

.....
.....
.....

Hoe zou iemand die jou goed kent jou in vijf woorden omschrijven?

.....
.....
.....

In welke interesses herken jij jezelf het meeste?
Geef ze een cijfer van 1 t/m 10.

Realistisch	Houd je van praktische werkzaamheden, waarbij je actief werkt met je handen, gereedschap, planten of dieren naar een concreet resultaat of product?	
Intellectueel	Houd je van onderzoekende, intellectuele werkzaamheden, waarbij je vaak veel leest en onderwerpen kritisch onderzoekt en analyseert?	
Artistiek	Houd je van creatieve en artistieke werkzaamheden, waarbij iets creëren enjouw eigen expressie vooral centraal staan?	
Sociaal	Houd je van sociale, dienstverlenende werkzaamheden, waarbij je andere mensen helpt of begeleidt?	
Ondernemend	Houd je van ondernemende werkzaamheden, waarbij je anderen overtuigt of aanstuurt om je doel te bereiken?	
Conventioneel	Houd je van werkzaamheden, waarbij je veel werkt met getallen, gegevens en informatie volgens duidelijke regels en richtlijnen?	

Zie omzijde

Creating Tomorrow

Hogeschool van Amsterdam

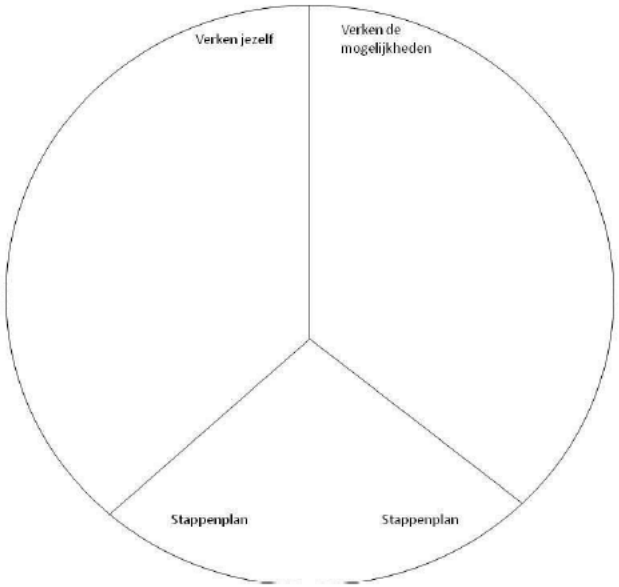

Besproken:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Heb je een vraag over dit gesprek, mail naar: studiekeuze@hva.nl

Heb je extra hulp nodig bij je studiekeuze?

Scan mij!

Creating Tomorrow

Afsluiting

Doel behaald?

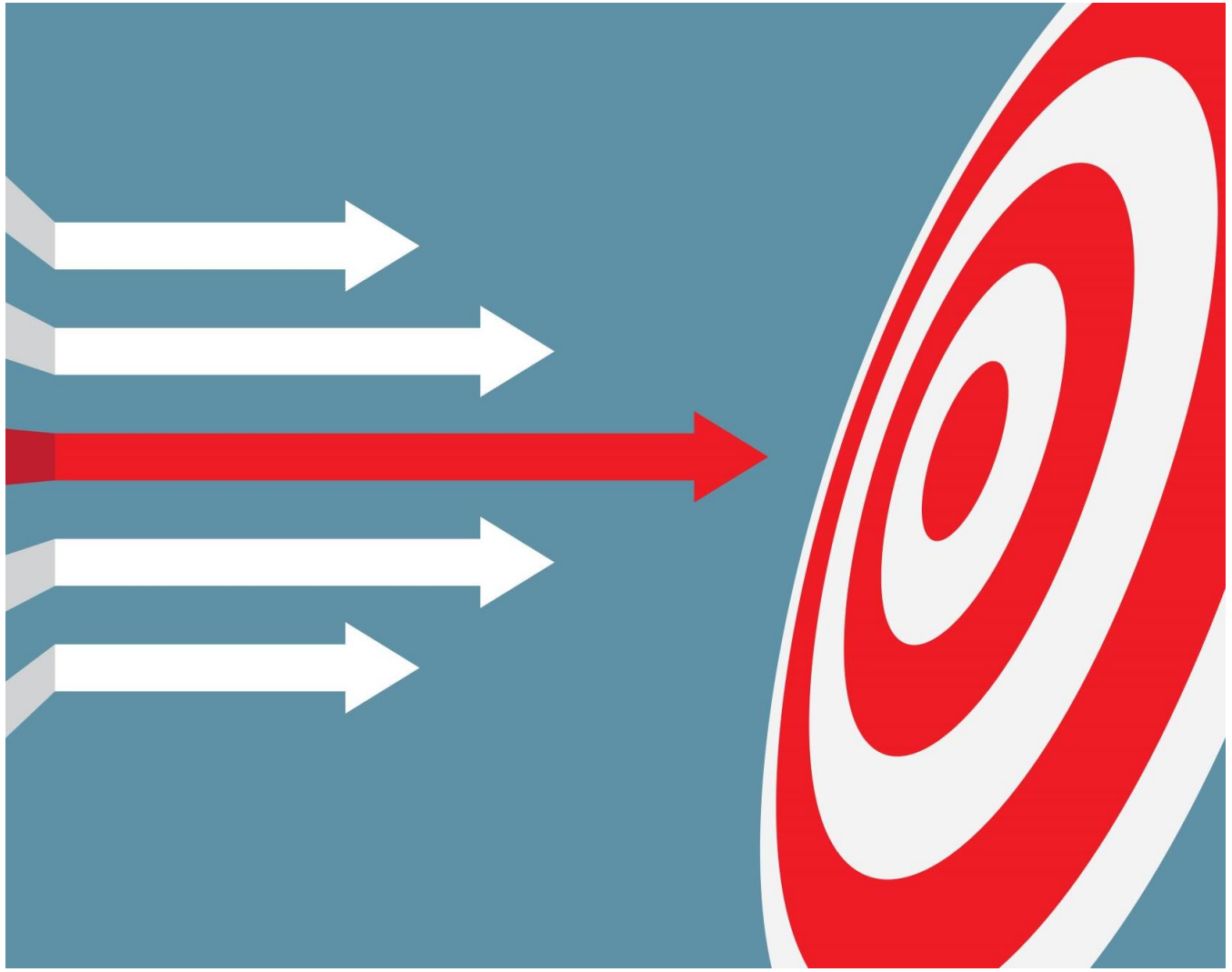

Kijk ook op:
Studiekeuze123.nl: tips voor ouders
Google: Informatie voor ouders/hoe help ik mijn kind kiezen + naam instelling
Verschil hbo-wo + naam instelling